

Antikvariniai daiktai – amžinos vertybės

Rubriką pristato antikvarinių vertybių salono „Amžinos vertybės“ įkūrėja Jurgita Žvirblytė

Šiuolaikiniame dinamiškame pasaulyje visi esame įsisukę į nesustojantį laiko ratą – miesto, darbų ritmą, dienos rutiną. Tačiau vis dažniau norisi sustabdyti laiką. Ieškome malonios aplinkos, įdomių ir šiltų žmonių bendravimo, vietos, kur nebūtų skubėjimo, triukšmo. Ieškome daikto, primenančio sustabdytas praeities akimirkas. Antikvarinės vertybės, atsiradusios skubančio žmogaus aplinkoje, padeda jam pasijusti praeities laiko šeimininku ir mėgautis dvelkiančia senovės ramybe.

Vertinga... amžina...

Antikvarinių vertybių salone „Amžinos vertybės“ iš praeities į mūsų dienas žvelgia istorija. Čia gali atrasti simbolius, motyvus, dvasinės kultūros reliktus, kuriuos įamžino praeities liudininkai, gabūs meistrai ir kūrėjai. Didžioji dalis daiktų atkeliavo iš 19 a. laikotarpio, kai praeities ilgesys istoriją apgaubė romantikos vualiu. Ją savaip perteikė poetai, dailininkai, rašytojai, mokslininkai – visi, kas ieškojo atsakymų, troško įkvėpimo ir grožio. Simboliška, kad salone „Amžinos vertybės“ taip pat atgaivintas laikotarpis, kai istorija darė įtaką meno kryptims, vėliau pavadintai istorizmu.

Istorizmo laikotarpiu buvo populiari atkartoti praeities stilius, kurti daiktus, siejančius viduramžių, gotikos, rokoko ar klasicizmo

elementus. Pvz., klasicizmo stiliaus baldai būdavo rėminami „architektūriniais apdarais“ – kolonomis, piliastrais, karnizais. Tai klasika, atėjusi iš senovės Graikijos laikų. Jo atmaina – ampyro stilius, siūlęs įmantrias puošybos detales, atspindinčias tai, kas buvo geriausia romėnų ir egiptiečių dailėje. Taigi būdavo naudojami elementai, stiprinantys prabangos ir didybės įspūdį, pvz., vainikai, gausybės ragai, liūtų ir satyrų galvos, karo atributika. Žodis „prabanga“ šiai meno kryptimi tinka, nes didžioji dalis interjero stilių buvo vadinami šalies simbolių, kitaip tariant, valdovų vardais, pvz., Prancūzijoje – Liudviko XIV, Liudviko XV, Liudviko XVI, Anglijoje – Viktorijos stilius. Tai asmenybės, savo valdymo laikotarpiui

suteikusios išskirtinę kultūrinę dvasią, na, o baldų kūrėjai patys interpretuodavo praeitį ir sprendavo, kokią spalvą, formą ir medžiagą pasirinkti, kad būtų įgyvendinta vizija. Taigi naujojo salono salėse galėsite pažinti, tyrinėti ir savo namų prieglobstin priimti dalelę praeities.

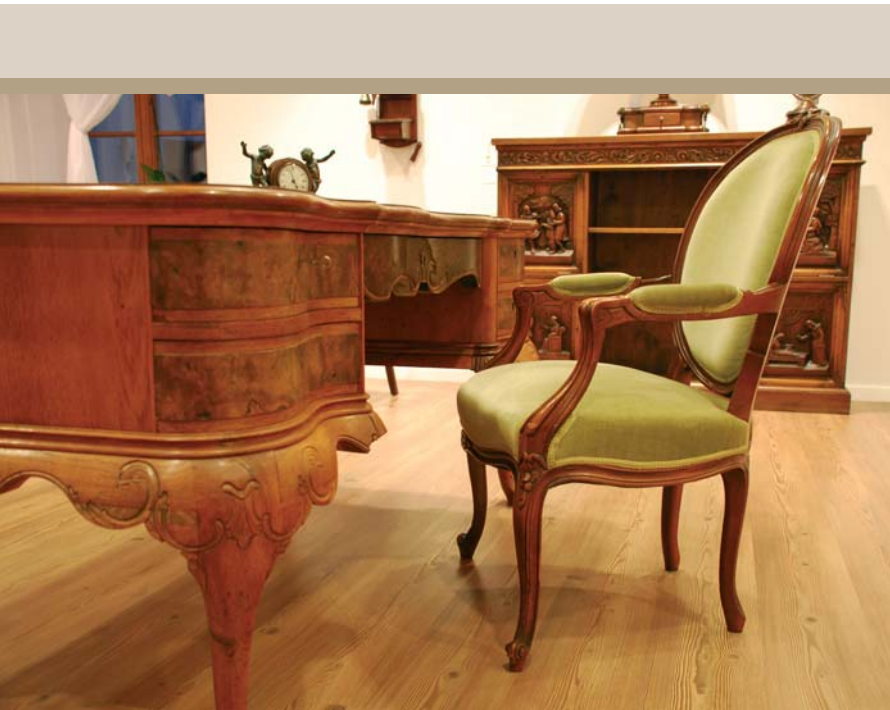
Daiktai iš praeities

Į klausimą, kokį daiktą galima laikyti antikvariniu, daugelis antikvarų arba kolekcininkų atsako, kad tai visi daiktai, kuriems daugiau negu penkiasdešimt metų. Knygos antikvarinėmis vertybėmis pripažįstamos tik tada, kai turi ne mažiau nei šimtą metų. Tačiau tikroji antikvarinio daikto vertė auga su kiekvie-

nais metais. Tokie daiktai į žmonių namus patenka skirtingais keliais. Patys seniausi būdai – paveldėjimas, t. y. daikto perdavimas iš kartos į kartą, ir kolekcionavimas. Kaip tikslinga veikla kolekcionavimas paplito 14–15 amžiuje. Laikui bėgant tai tapo ne tik žmogaus pomėgiu, bet ir pelningu investavimo būdu, skatinusiu antikvariatų ir aukcionų gausėjimą. Taigi daugėjo žmonių su išlavintu, rafinuotu skoniu, išmanančių apie antikvarines vertybes, kartu užgimė noras dekoruoti namus daiktais, atkeliavusiais iš praeities. Vakarų Europoje domėjimasis antikvariniais daiktais turi gilius šaknis. Šis reiškinys pastebimai plinta ir Lietuvoje: tampa madinga turėti antikvarinių baldų ir detalių.

Pagrindiniai aspektai, nusakantys iš praeities atėjusių daiktų vertę, yra jų atsiradimo istorijos. Svarbu yra šalis, iš kurios daiktas atkeliavo, taip pat jo amžius ir tai, iš kokių medžiagų jis padarytas, ar tai vienietinis, ar serijinis darbas, ar išlaikytas autentiškumas, funkcionalumas.

Salono „Amžinos vertybės“ ekspozicija, atkeliavusi iš įvairių Europos regionų, buvo kruopščiai renkama, remiantis pagrindiniais daikto vertę nusakančiais kriterijais. Taigi čia eksponuojami autentiški 19 a. baldai, laikrodžiai, paveikslai, šviestuvai – daiktai, kurie padės kurti išskirtinę namų, restoranų ar viešbučių erdvę,

įkvėps rengti unikalius darbo, svetainės ar valgomojo kambarius arba tiesiog žavės aplinkinius. Daugelis daiktų pagaminti iš vertingo, solidžiai atrodančio raudonmedžio ar ąžuolo, tad neatsitiktinai buvo pasirinktas ir salono simbolis – auksinis ąžuolas, simbolizuojantis stiprybę, tradicijas ir vertybes. Visa tai sieja laikmečius, kultūras, meninių stilių kilmę ir atskirų kūrinių atsiradimo istorijas.

Salonas namuose

Noras turėti įkvėpiančią ir malonią vietą bendrauti skatino kurti salonų dvasią ir savitą jų veidą tam tikroje aplinkoje. Ši tradicija siekia Renesanso epochą. Salonai atsirado Italijos karališkojo dvairo aplinkoje, jie buvo mėgstami Elžbietos laikų Anglijoje, o vėliau tapo neatsiejama prancūzų intelektualų susibūrimo vieta. Per ilgą saloninės kultūros formavimosi laikotarpį jie tapo bendravimo ir buvimo draugijoje mokykla, be to, tai buvo erdvė, kurioje reiškėsi

įvairios meno formos. Antikvariniais daiktais apstatytos erdvės tarsi skatina palaikyti šią aristokratišką kultūrą. Taigi maloni salono „Amžinos vertybės“ aplinka, čia susibūrianti įdomių žmonių draugija ir, žinoma, muzika, poezija bei teatras padės tęsti saloninės kultūros tradicijas. Tai vieta, kur bus galima sutikti bendraminčių, pažinti istoriją, o savo namams rasti daiktų iš praeities. Tiems, kas domisi antikvarinėmis vertybėmis, išsaugotu kultūriniu ir materialiu paveldu bei jo istorija, bus skirtos publikacijos būsimuose žurnalo „Naujas namas“ numeriuose.

Antikvarinių vertybių salonas „Amžinos vertybės“
Dynos g. 7 / Ašmenos g. 3-14, Vilnius
Tel. + 370 5 231 2375
Fax + 370 5 231 2475